

**KRAJINA
SNOV**

TAMARA MCKINLEY

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Miletičova 23, 821 09 Bratislava 2
E-mail: info@slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Hana Brunovská
Tlač TBB, a. s., Banská Bystrica

Z anglického originálu Tamara McKinley: Dreamscapes,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Piatkus Books, London 2005,
preložila Marta Gergelyová.

Tento príbeh je fiktívny. Všetky mená, postavy, miesta a udalosti sú výsledkom autorkinej fantázie alebo súčasťou vymysleného príbehu. Akákoľvek podobnosť so skutočnými udalosťami, miestami a žijúcimi či nežijúcimi osobami je náhodná.

Copyright © 2005 by Tamara McKinley
All rights reserved
Translation © Marta Gergelyová 2021
Cover Design © Barbara Baloghová 2021
Cover Photo © Shutterstock
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2021

ISBN 978-80-220-2329-0

POĎAKOVANIE

Veľmi pekne ďakujem mezzosopranistke Lize Hobbsovej za erudované rady a za čas, ktorý mi venovala pri výskume sveta opery. Naozaj som ocenila jej e-maily i posedenia pri víne. Ospravedlňujem sa za všetky chyby; môžem za ne iba ja.

Ďakujem členom Katedry hudby na Newlands School v Seaforde, že mi zo svojej knižnice požičali mnoho kníh. Ako sa ukázalo, boli to neoceniteľné zdroje pre výskum oper, ktoré som použila v tejto knižke. Takisto ďakujem Garymu a Karen Stidderovcom za štedrý dar – lístky do operného domu Glyndebourne, kde som mala možnosť vidieť, ako to všetko v skutočnosti funguje. Všetkým spomenutým ďakujem za množstvo poznatkov i za to, že mi umožnili prepadnúť vášni pre operu.

1921

Leto bolo v plnom prúde a šesť pomaľovaných maringotiek sa pomaly terigalo po kľukatej, úzkej a prašnej ceste, ktorá pretínala srdce austrálskeho vnútrozemia. Každá z nich krikľavými červenými písmenami zvestovala názov legendy – KONCERTNÁ SIENĽ SUMMERSOVCOV. Ťahali ich shirské kone, poľahky zvládajúce hrboľatý terén, ich gaštanová srst' a páperové chumáčiky srsti nad kopytami sa na slnku krásne leskli. Súbor kočovných hercov a hudobníkov spolu hrával už viac než rok; teraz mierili do Charlevillu, potom sa vydajú na sever, kde na queenslandskom pobreží prečkajú zimu.

Velda Summersová sedela v maringotke vpredu vedľa svojho muža a pokúšala sa zmierniť bolesť v chrbte. Od toľkého natriasania jej bolo nevoľno, nemohla sa už dočkať, kedy sa tá cesta skončí. „Ako ďaleko ešte?“ dožadovala sa netrpezlivo.

Declan obrátil hlavu a pozrel na ňu, v tvári obava. „To sa dnes doobeda pýtaš už piaty raz,“ odvetil podmanivým írskym prízvukom, ktorý tak veľmi obdivovalo jeho ženské publikum. „Nie je ti vari dobre, drahá?“

Velda si položila ruky na rastúce bruško. „Myslím, že bábätku sa nepáči to natriasanie,“ povedala a ohrnula peru. „A ak mám byť úprimná, Declan, tak ani mne.“ Pozrela naňho spod mihalníc a nevrlosť zmiernila takmer nepostrehnuteľným úsmevom.

Declan sa zhovievavo pousmial, čierne vlasy mu padli do čela, v hnedých očiach sa mu zaligotalo slnko. „Už sme skoro

tam, miláčik,“ chlácholil ju tichým hlasom. „Potom si môžeš oddýchnuť. No a my sa zatiaľ pripravíme na sprievod.“

Velda si zhlboka vzdychla, čím dala najavo, že sa jej to nepáči. Skúsila si nájsť pohodlnejšie miesto na tvrdej lavici vpredu v maringotke. Neostávalo jej totiž nič iné, len tam sedieť a trpieť. No aj keď si na kríže pritisla vankúšik, nedokázala zmierniť nepríjemnú, pretrvávajúcu bolesť. Oblizla si od potu orosenú hornú peru a potiahla si odev. Tenučké šaty z bavlny sa na ňu nepríjemne lepili. Hoci neustále nosila klobúk so širokou strechou, aby jej chránil tvár pred slnkom, pocítila, ako ju rozbolela hlava.

Horúčava vnútrozemia pohltila všetko. Nedalo sa jej uniknúť, dokonca ani vtedy, keď sa pred bodavou páľavou ukryli pod okolité stromy. Lietali okolo nich obrovské roje múch a komárov, v hlave jej hučal neutíchajúci bzukot a šum hmyzu. Vyprchala z nej energia, vädla ako bleдозelenkasté lístky eukalyptov, čo sa jej skláňali nad hlavou. Ako jej len chýbajú tie chladivé, hmlisté rána jej írskej domoviny! Vôňa dažďa na tráve, hukot morských vln, rozbíjajúcich sa o čierne skaly, prenikavá aróma rašeliny v ohnisku kozuba.

„Ale neľutuješ to, však?“ spýtal sa Declan, keď pleskol opartami nad širokým chrbtom shirského koňa, snažiac sa ho popohnať.

Velda zapudila nebezpečné myšlienky na Írsko – veď ju prepadávajú len vo chvíľach slabosti –, lebo vedela, že svojho muža bude nasledovať až na koniec sveta, aj keby tam bolo horúco ako v pekle a ešte raz tak nepríjemne. A keďže mu z očí vyčítala neskrývanú lásku k nej, usmiala sa. „Vôbec nie,“ vydýchla. „Ako by som ťa mohla nechať samého samučičkého na takej dlhej púti?“

Zdalo sa, že jej odpoveď manžela uspokojila. Pobožkal ju na líce a znova upriamil zrak na krajinu, ktorej obraz sa im naskytol.

Velda sa zahľadela do prázdnej diaľavy slnkom spálenej trávy a na krvavočervenú zem, a napriek svojim smelým slovám znova pocítila strach; bol v nej hlboko zakorenený, stále driemal v kú-

niku jej mysle. Boli tak ďaleko od civilizácie, takí osamotení! Čo ak zas niečo nevyjde? Veď táto časť Austrálie je divoká, zľakne sa jej aj najodvážnejšie ľudské srdce. Aj keď má Declana, ktorý ju chráni a vrúcne ľúbi, tu a tam si priam bytostne želá, aby sem neboli prišli.

A tak jej slzy zastreli zrak a ona si zahryzla do pery, premýšľajúc o osamotenom nevelkom hrobe, ktorý za sebou zanechali pred rokom. Jej prvé dieťaťko prišlo na svet prirýchlo, nedožilo sa ani prvého nádychu. Možno už tadiaľ nikdy nepôjdu a miesto posledného odpočinku jej drobného synčeka zničí vietor, dážď a rozrastajúci sa buš, až neostane jeden jediný náznak toho, že niekedy vôbec jestvoval.

Velda zahнала slzy, zo všetkých síl sa pokúšala nepodľahnúť prebúdžajúcemu sa pocitu osamelosti a túžbe po svojej matke. Veď sa rozhodla – vydala sa za Declana a dobre vedela, že brehy Írska už neuzrie. Toto je ich dobrodružstvo, ich hľadanie nového života, a možno aj slávy a bohatstva. Na akúkoľvek ľútosť je prineskoro.

Slnko už bolo vysoko na oblohe, keď celá kavalkáda prišla na čistinku v buši a členovia súboru sa začali utáborovať. Mesto Charleville je od nich vzdialené len niečo viac ako tri kilometre, musia sa teda pripraviť na Veľký sprievod. Je to dobrá príležitosť dostať sa do povedomia, porozdávať letáčky a ukázať obecenstvu, čo uvidí, ak zaplatí vstupné dve pence.

Declan zodvihol Veldu z vysokého bidielka a nežne ju postavil na nohy. „Rozložil som pod stromom vankúše a deky,“ povedal. „Choď si oddýchnuť, ja sa zatiaľ pokúsim usmerniť tých našich loptošov.“

Velda ho pohľadila po tvári, z očí mu vyčítala, že sa o ňu aj o ich ešte nenarodené dieťaťko bojí.

„Povedala som ti niekedy, ako veľmi ťa ľúbim?“ šepla, celkom už zabudla na nedávnu podráždenosť.

„Už veľakrát, drahá,“ šepol jej do pier. „No nikdy sa mi to nezunuje.“

Nato sa bozkali. Declan ju objal nesmierne nežne, keďže sa

dieťaťko medzi nimi pomrvalo, a potom sa rýchlo vzdialil, kráčajúc dlhým krokom pomedzi maringotky, dávajúc pokyny všetkým, ktorí boli ochotní ho počúvať; sýta, hlboká farba jeho hlasu sa ozývala v nehybnosti buša, ktorý ich obklopoval.

„Dočerta, ten Declan to fakt myslí vážne,“ zafrflala Poppy, chytiac Veldu za pažu.

Velda sa len usmiala a pretiahla si chrbát. Ona i Poppy majú dvadsaťdva rokov a počas dvanástich mesiacov, čo sú spolu, sa táto drobná tanečnica z východného Londýna stala jej dobrou priateľkou. „Chce len, aby bolo všetko pripravené,“ povedala tichým hlasom.

„Poď si urobiť pohodlie. Zdá sa, že máš dosť.“

Velda si priznala, že nemá najlepšiu náladu. „Kiežby som mala aspoň polovicu tvojej energie, Poppy. Vari tá tá horúčava nikdy nepremôže?“

Keď sa Poppy zasmiala, jej peroxidové vlasy sa na slnku zalígotali a po nose sa jej roztancovali pehy. „Ak prežiješ dvadsaťdva zím v Londýne, troška tepla ťa len poteší. Nemôžem sa ho nabažiť.“

Preliezli pomedzi popadané vetvy cez vysokú sviežu trávu až k stromom skláňajúcim sa nad jarčekom, namáhavo meandrujúcim pomedzi nízke kroviny, zurčiacim, obmývajúcim lesklé kamienky. Bola rada, že mala pri sebe Poppy. Declanov ľubozvučný hlas, čo k nej doliehal, zaháňal jej obavy. Charleville už bolo našťastie blízko, a tak si mohla konečne oddýchnuť. Toto dieťaťko sa narodí v posteli, ako sa patrí, a pri pôrode bude lekár – peniaze majú, a keďže v týchto vnútrozemských mestečkách nie je veľa možností, ako sa zabaviť, miestni ľudia sa na ich predstavenia priam pohnú!

Zložila si slamený klobúk so širokou strechou, vyzdobený ružičkami z hodvábu a žiarivo červenými stuhami, a vyslobodila si dlhé čierne vlasy, čo jej siahali takmer po pás. Tu pri vode je trochu znesiteľnejšie, žiaru slnka prerušujú kaskády skláňajúcich sa konárov eukalyptu. Kým sa dieťaťko nenarodí, Velda nebude vystupovať. Nie je úžasné len tak sedieť, nič nerobiť a dívať sa, ako všetko porobia druhí! Napriek tomu nemohla

celkom potlačíť záchvevy túžby byť s nimi, veď je umelkyňa, sopranistka, bude jej chýbať, ak dnes večer nevystúpi na javisko, bude jej chýbať potlesk, divadelné reflektory i vzrušenie z toho, že vystúpi pred novým publikom.

„Viem, o čom premýšľaš,“ šepla Poppy, keď jej pomáhala pohodlne sa usalašiť na prestretých dekách. „Chvíľku však na javisku nebudeš, a tak si radšej zdriemni a teš sa z toho, že pre zmenu nemusíš nič robiť.“

Velda jej stisla ruku. „Ďakujem, Poppy.“

Poppy sa zoširoka usmiala. Keď nebola silno nalíčená, vyzerala na šestnásť. „Už by som sa mala pustiť do práce, lebo ten tvoj mužiček na mňa znova nakričí.“

Velda sa s úsmevom dívala, ako jej priateľka beží späť k maringotkám. Poppy musí stále niečo robiť. Má síce krehké telo, no silu a výdrž ako ťažný kôň. Declan si už dávno uvedomil, že Poppy si robí, čo chce, vzdal sa snahy niečo jej nariaďovať.

Ako Velda ležala na vankúšoch, vyzula si topánky, chodidlá si ponorila do ľadovej vody a sledovala ten známy virvar, ktorý vládol v tábore, keď sa pripravovali na sprievod. Ako zvyčajne Poppy nariaďovala dievčatám čo a ako, bušom sa rozliehal jej prenikavý cockneyský prízvuk a chrapľavý smiech. Žongléri, hudobníci aj akrobati nacvičovali, šašo a tréner psov Max si triedil rekvizity. Jeho nevelký teriér Flak niečo ňuchal vo vysokej tráve, celý vzrušený z toľkých rozmanitých pachov mával chvostíkom dopredu a dozadu.

Velda sa usmiala, keď ju Flak zbadal a rozbehol sa k nej s vyplazeným jazykom, aby ho pohladkala. Psík mal jedno oko čierne a na zadku ďalší fliačik, pomenovali ho veru príznačne. Pohladkala ho po hlave a potom postrčila, aby sa vzdialil. Dnes je na jej vkus príliš energický.

Na maringotky vyliali z vedier vodu z potoka; ich červené a žlté farby sa potom na slniečku krásne ligotali. Na tmavozeleňom nátere sa zas ako duchovia vynímali biele masky komédie a tragédie; boli tam preto, aby mal tento herecký súbor stále na pamäti, že treba zachovať dedičstvo svojich predkov,

dedičstvo, ktoré sa za tie roky mení, nadobúda nové formy, no napriek tomu neustále fascinuje tých, ktorí sú jeho súčasťou.

Koníky nakrmili a napojili, potom ich česali, až kým sa im gaštanová sršť a biela hriva na slnku neligotali. Na korunky im pripievnili čelenky s perím, na mohutné chomúty nasadili mosadzné ozdoby, na chrbtoch sa im hojdali retiazky s drobnými striebornými zvončekmi, visiacimi z červených dečiek. Flak tancoval na zadných nôžkach, vystavoval na obdiv svoj ligotavý obojček, fliačik na oku, pôsobiaci ako páska piráta, mu dodával fičúrsky výraz, ako sa domáhal pozornosti všetkých členov.

Medzi mužmi a ženami hereckého súboru panovalo navonok skryté vzrušenie, keď si z kufrov vyťahovali kostýmy a oprašovali ich. Kým sa zhovárali a smiali, leštili si cylindre a topánky, mávali vejármi z peria, aby ich zbavili prachu, ktorý sa v nich drží, aj keď ich dôkladne zabalia. Ženy sa poriadne vymaľovali, ponaprávali si ozdoby a perá, skontrolovali, či im na pančuškách nebeží očko. Divadelníci prezreli rekvizity, či nie sú poškodené, a porozdeľovali si letáčky, ktoré si vytlačili v meste, v ktorom naposledy vystupovali. Neskôr ich počas Veľkého sprievodu porozdávajú.

Velda si na vankúšoch ponáľahovala chrbát. Bolesť zreteľne ustala, chcelo sa jej spať, čičkali ju mihotavé tieň a zurčanie jarčeka. Aké úžasné, že nesedí v tej maringotke, že ju nenatriasa a nehádza z jednej strany na druhú!

Ospanlivo, spokojne si vzdychla. Zboristky trkotali, klebetili, pritom si šuchorili sukničky žiarivých farieb, strkali jedna do druhej, aby sa dostali pred vysoké zrkadlo, jediné, čo mali. Umelé šperky zo sklíčok sa blyšťali sľa oheň, ozdoby z pier sa im hojdali a padali nadol, keď nakláňali hlavy a bojovali o rúže. Velde pripadali ako miestne vtáctvo s pestrým perím a našuchorenými chvostami, čo ustavične poletuje, nikdy neposedí na jednom mieste.

Ostrý úder na bubon ju zobudil a ona sa celá vyľakaná posadila. Neplánovala spať, ale ako to teraz vyzerá, sprievod je už pripravený vydať sa do mesta.

„Ostaň tu a oddýchni si,“ povedal Declan, keď si k nej čupol. „Na to zabudni,“ nástojila na svojom, schmatla topánky a s námahou vstala. Pozrela mu do očí, takých milujúcich a láskavých, až im neodolala a pobožkala ho. „Hrať treba ďalej, nepamätáš sa?“ doberala si ho. „Ešte nikdy som nevynechala sprievod, a neurobím to ani teraz.“

Declan pôsobil neisto, ale Velda sa rozhodla zaňho – bosá odpochodovala po tráve a vyštverala sa do prednej časti marinotky. Spánok jej prospel, bolesť zmizla. Chytila opraty, pozrela naňho a zoširoka sa usmiala. „Predstavenie sa začína,“ povedala. „Ideme.“

Charleville tvorilo akúsi križovatku vnútrozemia, ktorého cesty vychodili ešte prví pionieri a prieskumníci. Široké a prašné ulice boli pozostatkami z čias veľkých zaháňaní býkov, keď tridsať volov ťahalo veľké nízke vozy naložené balmi vlny cez mesto na trhy v Brisbane. Bolo to bohaté mesto, hotel tu stál na každom rohu. Miestne hotely slúžili potrebám predákov a nadháňačov dobytky, ktorí prichádzali so svojimi stádami na neveľkú viktoriánsku farmu, z ktorej potom posielali zvieratá vlakom na východ.

Navôkol mesta sa rozprestieralo niekoľko stoviek hektárov kvalitných pastvín a lesa, napájaných množstvom podzemných prameňov a hlbokých stojatých vôd. Kraľovali tu vlna a hovädzie mäso, po prvej svetovej vojne vidiečania zbohatli. Za ich peniaze sa vybudovali drevené chodníky a obchody, dva kostoly, policajná stanica a dostihová dráha.

Za najluxusnejší hotel sa považoval Coronas. Postavili ho pre „šľachtu z vnútrozemia“, pre farmárov. Bola to elegantná viktoriánska stavbička s verandou poskytujúcou tieň, obrátená na hlavnú cestu a stĺpiky, o ktoré sa uväzovali kone. Na trámy aj obloženie v jedálni sa použil najkvalitnejší dub, na stoloch pod krištáľovými lustrami, dovezenými z Francúzska, sa skveli snehobiele ľanové obrusy a vyleštené strieborné príbory.

Prijímacia hala pôsobila pokojne ako chrám, nachádzali sa v nej lampy Tiffany a vysoko leštené podlahy. Horné spálne mali

vlastné kúpeľne – táto inovácia aj teraz vzbudzovala u miestnych obyvateľov úžas –, vychádzalo sa z nich na široký balkón, tiahnuci sa po celej šírke hotela. Tu mohli farmári sedieť v prútených kreslách v tieni, fajčiť cigary, popíjať pivo a whisky a popritom sa dívať na mestečko, ktoré hrdo nazývali svojim. Niekoľko izieb sa prenajímalo natrvalo, aby táto vidiecka aristokracia mohla aj s rodinami prísť do mesta, kedykoľvek sa im zažiada, a mala istotu, že nájde slušný nocľah.

Hotel Coronas bol známym orientačným bodom. Jeho hala v zadnej časti sa stala obľúbeným miestom večierkov či tancovačiek, istí nezasvätení dokonca tvrdili, že sa tam dejú zhýralosti a uvoľňujú mravy. Bola dlhá a široká, na jednom konci mala javisko. A práve to bude niekoľko dní slúžiť kočovným hercom ako divadlo.

Už sa nachádzali na okraji mesta, keď Velda pocítila známy nával adrenalínu, ako tam sedela s opratami v rukách a čakala na pokyn vyraziť so sprievodom po hlavnej ulici. Poslovia sa už predtým vydali zvestovať ich príchod, nával energie a nervózneho vzrušenia vrcholil, koníky sa potili a potriasali chocholmi, Fľak vytrvalo tancoval v kruhoch, herci si naprávali kostýmy, pripravovali sa.

Declan na ňu zdola mrkol a poslal jej vzdušný bozk. Potom si potiahol frak a napravil motýlika. Dal pokyn hudobníkom, postavil sa na čelo sprievodu a voviedol ho do mesta. Tento pomalý, majestátny pochod sprevádzali údery bubna a tóny píšťalky, tamburíny, zobcovej flauty, harmoniky a huslí. Koníky vykročili, ich obrovské kopytá rozvřili prach. Hlavy držali vysoko, akoby vedeli, že sú na prehliadke. Tanečnice si ponatriasali sukničky, ukázali krásne tvarované nôžky, akrobati v bielych trikotoch sa zvrťali a robili mlynské kolesá, žongléri vyhadzovali loptičky a kužele, a nad tým všetkým sa vznášal Declanov mohutný barytón.

Obyvatelia Charlevillu lemovali ulice a v úžase všetko sledovali, deti utekali popri maringotkách a pokúšali sa chytiť sladkosti, čo im dolu hádzala Velda a ostatní pohoniči. Muži sa

vykláňali z balkónov a na povzbudenie vykrikovali oplzlosti na adresu zboristiek, kým ženy obdivovali svaly akrobatov a vreckovkami mávali Declanovi. Kone, ktoré oddychovali uviazané pri stĺpikoch, pri každom zvuku poskočili a dupli, niekoľko psov vbiehalo do sprievodu a zas z neho vybiehalo, na nezvyčajné výjavy a zvuky sa rozštekalo. Fľak odpovedal vrčaním, ceril zuby, zjavne pripravený odohnať od svojho sprievodu miestnych votrelcov, ukázať im, že s ním si veru neradno zahrávať, aj keď má na krku vybíjaný obojok.

Kavalkáda zastala uprostred mesta a Declan vyliezol na maringotku dopredu, aby sa pripojil k Velde. Keď okázalo mávol cylindrom, hudobníci prestali hrať a dav stíchol. „Obyvatelia Charlevillu!“ zvolal zo svojho miesta. „Je nám obrovským potešením ukázať vám, čo dokážeme, aby sme vás rozveselili a nadchli.“ Potom sa odmlčal, pretože správne načasovanie bolo súčasťou tohto podnikania. „Náš preslávený iluzionista vám predvedie svoju jedinečnú predstavivosť a obdivuhodné preniknutie do sveta mystiky.“

Velda sa usmiala, keď sa medzi sledujúcimi miestnymi obyvateľmi začali vznášať achkania a ochkania. Declanovi sa ako ceremoniarovi vždy podarí zaujať publikum rôznymi jazykolamami. Nik sa však nikdy nedozvie, aké ťažké je nájsť správne slová, pospájať ich a napokon predniesť s úžasnou istotou a šarmom tak, ako to robí on.

Keď si Declan od publika vyslúžil ďalší búrlivý potlesk, Velda zalapala po dychu. Zrazu sa jej vrátila bolesť, tentoraz silnejšia, akoby jej zovrelo spodnú polovicu brucha. Ruky, v ktorých držala opraty, sa jej zachveli, z hornej pery si oblizla pot, cítila, ako sa jej zvýšil pulz a zakrútila hlava. V tej chvíli si nič viac neželala, len sa skrýť pred slnkom. Túžila si ľahnúť, no napriek úmornému vnútrozemskému odpoledniu musela ostať na tvrdej drevenej sedačke, veď to bola jediná možnosť, ako ľudí povzbudiť a niečo im podarovať. Ocitla sa v pasci – obkolesená maringotkami, koňmi, ľuďmi. Pozrela nadol na tých, čo sa vplietali do davu a opätovne z neho vybiehali, keď rozdávali le-

táčiky a balóny, opakujúc si, že to už nebude dlho trvať. Ale, panno, čas sa neuveriteľne vliekol!

Napokon sa Declan za búrlivého potlesku posadil. Znepokojene pozrel na Veldu, bez otáľania chytil opraty a pohol sa s procesiou k širokému vchodu na bočnej strane hotela Coronas. Na dvore s kamennou dlažbou bolo počuť ozvenu, ako sa po ňom terigali kolesá maringotky a dunivo klopkali konské kopytá. Slnko bolo na oblohe už pomerne nízko, zatienila ich vysoká budova, za čo bola Velda nesmierne vďačná. Potila sa, pulz jej skákal hore-dolu, trápila ju silná, bodavá bolesť, nútila ju lapať po dychu. Declan jej pomohol dolu a viedol ju do chládku v hale, pričom sa oňho opierala.

„Mal by som zohnať lekára,“ povedal tichým hlasom, keď ju s Poppy uložili medzi vankúše v rohu.

Velda prikývla. „Budem sa tak cítiť lepšie,“ šepla. „Nemôžeme si dovoliť stratíť aj toto dieťaťko.“ Všimla si záblesk bolesti v jeho očiach a prinútila sa k úsmevu. „Možno je to len planý poplach, ale bude najlepšie, ak to nenecháme na náhodu, pravda?“

Declan postával na mieste, očividne sa rozhodujúc, či si má splniť povinnosť k manželke, alebo zabezpečiť potreby členov súboru, ktorí sa už začínali hašteriť.

Poppy si založila ruky a pozrela na Veldu. „Nevyzeráš veru dobre,“ vyhlásila. „Radšej zožeň lekára, Declan, než sa nám tu celkom rozsype.“

„Už poňho ide,“ povedala Velda tak rázne, že jej muž hneď vytriečil z haly. „A ty utekaj pomeríť tie dievčatá, Poppy. Zasa sa svária.“

Poppy pokrčila plecami a vystrúhala grimasu. „Nič nové pod slnkom,“ odvetila. „Tie hlúpučké stvorenia nechápu ani to, že sa majú ako prasiatka v žite.“

Velda nedokázala potlačiť úsmev. Poppy si veru nedáva servítku pred ústa, kašle na konvencie. „Najprv mi však priprav šálku čaju. Urobí mi dobre.“

Poppy sa zaškerila, po nose sa jej roztancovali pehy. „Jasnačka. Idem na vec.“ Vzápätí vypochoďovala, sukne sa jej hojdali,

pätami klopkala o drevenú podlahu. Ako niekomu prikazovala, aby v taškách a košíkoch pohľadal kanvicu a varič Primus, jej hlas sa zvučne roznášal, zastieral i rapotanie zboristiek.

Velda sa oprela o vankúše a so zatvorenými očami sa započúvala, ako sa dievčatá ponosujú na šatne, nadávajú na záchod, bojujú o miesto pri vybaľovaní škatúl a košov. Aké úžasné, že nie je na slnku, že si môže ľahnúť, a tak sa tomu chaosu vyhnúť.

Keď sa napokon Declan vrátil, na tvári sa mu zračil vážny výraz. „Lekár momentálne nie je v meste,“ povedal, v očiach zrejme obava. „Ale mal by sa každú chvíľu vrátiť.“ Chytil ju za ruku a priložil si ju k perám. „Dobre to dopadne, drahá, ver mi.“

Veldy sa však začala zmocňovať panika. Ako si môže byť taký istý? Čo ak sa niečo zlé prihodí? Cítila, že sa už-už rozplače, chcelo sa jej kričať a jačať, dožadovať sa lekárskej pomoci. Vedela však, že komédie jej tentoraz nepomôžu. V tomto sú s Declanom bezmocní, načisto v rukách osudu.

„Bude to dobre,“ povedala tak skalopevne, ako za daných okolností dokázala. „Choď urobíť poriadok v zbore. Poppy sa už o mňa postará.“

Declan ju pobozkal na líce, ešte chvíľu tam postával, ale keď sa Poppy vrátila so šálkou čaju pre Veldu, odišiel.

„Kde je ten lekár?“ spýtala sa, jej modré oči tmavé od obáv.

„Nie je v meste,“ Velda zvrátila tvár. „A zdá sa, že tentoraz sa to začalo naozaj, Poppy.“ Rýchlo chytila priateľku za ruku. „Utekaj späť do hotela, či je už lekár na ceste. Alebo zožeň kohokoľvek, kto by mohol pomôcť... Ale Declanovi neprav nič, skôr než si budeme isté, že nejde o planý poplach. Nechcem, aby sa trápil ešte viac.“

„Ako myslíš,“ odvetila Poppy, no zrejme sa jej to nevidelo.

Velda odhodlane prikývla. „Declanko má toho až-až; okrem toho si sama videla, ako je na tom v tomto smere, Poppy. Nemá poňatia, čo robiť, len by spanikáril.“

Poppy ponatriasala vankúše a zvrtila sa. Velda chlipkala čaj, a ako plynul čas, začala si troška pripadať ako klamárka. Bolesť pominuli tak rýchlo, ako prišli, a okrem obrovskej únavy sa

vlastne necítla až tak zle. No aj tak, pomyslela si, nezaškodí mať lekára nablízku pre prípad, že veci znova naberú rýchly spád.

Poppy sa vrátila o niečo neskôr, celá rozpalená a spotená. „Lekár je stále preč, ale má sa vrátiť dnes večer,“ povedala, lapajúc po dychu. „Musela som letieť k nemu domov cez celé mesto, ale jeho panička je fakt milá; povedala, že ho pošle, hneď ako sa vráti.“

Velda tú správu prijala ako fakt, uvedomiac si, že s tým nemôže nič robiť. Aspoňže tá bolesť utíchla, aspoňže nie sú na nejakom bohom zabudnutom mieste, uspokojovala sa. Tentoraz má väčšiu nádej, že dieťa privedie na svet živé. Usúdila, že má dosť vysedávania, a tak sa napriek Poppiným protestom s námahou postavila. „Načase pustiť sa do práce,“ odhodlane vyhlásila. „Nemôžem tu predsa sedieť, keď je všade toľko roboty. Okrem toho si musím zamestnať myseľ niečím iným.“

Declan sa vrátil potom, čo zavesili oponu. „Ostaneš, kde si,“ povedal rozhodným hlasom. „Nemáš nič iné na práci, než dávať pozor na seba a na dieťatko.“ Velda sa vzoprela, no nepresvedčila ani samu seba. A tak, keď ju Declan odmietol počúvať, vďačne klesla späť medzi vankúše. No aj keď vedela, že ju rozmaznávajú, a aj keď sa cítila dobre, sledovala tú známu rutinu príprav na vystúpenie s rastúcim nepokojom.

Mala by pomáhať s rekvizitami a košmi, v ktorých sú kostýmy, mala by vešať oponu a zametať javisko. Namiesto toho tu len vylihuje a cíti sa rovnako tlstá a apatická ako dobre živená mačka.

Naveľa-naveľa halu pripravili. Prepychové sedadlá hotela stáli v rovných radoch, červená zamatová opona, ktorú našli v skrini v zákulisí, pôsobila na pozadí čerstvej bielej maľovky hotelovej haly graciózne. Osvetlenie javiska bolo úžasným vynálezom; už ho aj nainštalovali a napojili na zdroj prúdu v hoteli. Využili obrovský generátor vonku za hotelom, predstavoval oveľa lepšie fungujúci spôsob osvetlenia než staré plynové lampy, na ktoré boli herci zvyknutí.

Keď už bolo všetko na svojom mieste, Declan a dvaja ďalší muži sa pustili do špeciálnej tribúny. V podstate to bola stará kaza-

teľňa, ktorú našiel počas renovácie vidieckeho kostolíka a kúpil za jednu pesničku, a to doslova a dopísmena, keď počas sólového vystúpenia zaspieval svoje obľúbené árie skupinke nadšených žien, dozerajúcich na financie ich kostola. No a tie mu potom veľmi radi podarovali túto starú kazateľňu ako poďakovanie.

Konstrukcia kazateľne bola vystlaná a potiahnutá zamatom tej najsytejšej červenej. Ako ozdoba na ňom trónil zlatý prepletaný lem, po stranách sa hojdali úžasné strapce. Kazateľňu napokon zdvihli na miesto na kraji javiska, aby z nej Declan mohol uvádzať jednotlivé dejstvá a zabávať publikum, kladivko pripravené, dlhá a možno trochu komplikovaná reč perfektne nacvičená.

Veldin nepokoj rástol, keď sa už nedozvedela, či k nej lekár príde. Nemohla s tým však nič robiť, a tak, keď jej už konečne dovolili vyslobodiť sa z toho mora vankúšov a pohodlne sa usadiť do staručkého prúteného kresla v zákulisí, aktívne pomáhala riešiť spory, zaväzovať šnúrky a spolu s priateľkou Poppy udržiavať aký-taký poriadok.

Noc prichádza vo vnútrozemí rýchlo, a ako rástlo vzrušenie a obecenstvo sa začalo pomaly usádzať, zažali svetlá. Orchester bol maličký, no výkonný, a keď sa rozľahli tóny harmoniky, bubna, klavíra a huslí, dlho netrvalo a publikum začalo tliekať do rytmu obľúbených nápevov.

Velda predtým pomáhala v šatni, ako najlepšie vedela – musela tam bojovať s toľkými ľuďmi o priestor! Opravovala polámané vejáre, obšívala pančušky, na ktorých sa pustili očká, urovnávala škriepky medzi dievčatami. Skrátka, pokúšala sa udržať poriadok. Teraz sa cítila unavená, bolesti sa jej vracali v nemilosrdných vlnách, takmer im podľahla. Vedela však, že sa musí držať a nedať na sebe znať, ako jej je zle – predstavenie predsa musí pokračovať, hercov nesmie nič vyrušiť. Ak by prišlo k najhoršiemu, vykradla by sa počas predstavenia a zohnala pomoc v hoteli; Poppy ju koniec koncov uistila, že lekár je na ceste.

Vzrušený šum rozhovorov rástol, ako sa tlmili svetlá a rozťahovala opona, odhaliac Poppy s ďalšími piatimi tanečnicami dovysoka vykopávajúcimi nohy. Ostatní členovia hereckého

súboru čakali na postrannom javisku, predstavenie sa práve začínalo.

Velda sa napokon ocitla v šatni sama. Načúvala hudbe a dupotu, ktorý vydávali chodidlá tanečníci pri dopade na drevenú podlahu javiska. Do nosa jej víril prach hotelovej haly, udieral prenikavý zápach gáfru a divadelných líčidiel aj parfum žien v hľadisku. Teraz všetko vnímala výraznejšie, okamžite postrehla falošný tón huslistu, oneskorenie vedúcej zboristky, ktorá mala začať spievať o dve noty skôr, i nárazy stropného ventilátora, ktorý síce víril vlhký vzduch, ale jeho účinok bol vskutku mizivý.

Keď sa Declanov hlas vzniesol ku krokvám, prehovoriac v škótskej hre, Velda ešte viac klesla do prúteného kresla, od bolesti lapajúc po dychu. Cítila sa ako vo zveráku, zovretia rástli a rástli, nedali jej dýchať, nechávali ju v prázdnote, kde k nej nedoliehal žiadny zvuk ani obraz, kde okrem vlastnej agónie nevnímala vôbec nič.

Hrozne sa bála, a strach ju neopúšťal. Mala zabehnúť do hotela skôr a poprosiť o pomoc, mala načúvať varovným signálom svojho tela, nie na úkor vystúpenia vystaviť svoje ešte nenarodené dieťaťko riziku! Skúšala niekoho privolať, no jej hlas celkom zanikol, pretože ľudia v hľadisku sa smiali a tleskali. Trhane dychčiac sa s námahou postavila na nohy a pomaly dotiahla z tej rozhorúčenej miestnosti do úzkej chodby vedúcej k postrannému javisku. Stále si prízvukovala, že ak ju teraz niekto zahliadne, všetko bude v poriadku. A ak nie, bude to musieť vydržať bez pomoci a dúfať, že sa dostane do hotela včas.

„Aké hlúpe,“ lapala po dychu. „Aké hlúpe, že som si nezohnala pomoc skôr.“

Dievčatá zbehli z javiska, skoro ju zhodili na zem. „Velda?“ Poppy ju chytila za rameno a ona sa len tak-tak udržala na nohách.

„Už sa to začalo,“ sykla. „Rýchlo zožeň pomoc.“

Poppy sa ako v každej krízovej situácii chopila iniciatívy. Bola vnímavá a bystrá, aj keď takmer bez talentu. A bola aj osľňujúco krásna; mala úžasnú postavu a veľmi priateľskú povahu. Prenikavo pozrela na zvyšných päť dievčat a šeptom ich

začala ihneď inštruovať. Jedno dievča vybehlo do tmy a pustilo sa k hotelu, ostatné pomáhali Velde späť do šatne. Na zemi jej pripravili provizórne lôžko zo starých závesov, vankúšov a ukradnutej posteľnej bielizne, ktorú si Poppy ukryla do košíka s kostýmami.

Velda vedela, že Poppy má od prírody dlhé prsty, že je ako straka zlodejka. No teraz jej vôbec nezáležalo na tom, odkiaľ tá bielizeň je. Bolesť bola čoraz silnejšia, prichádzala vo vlnách jedna za druhou. Začala jej odtekať plodová voda, vedela, že každú chvíľu porodí. Ako sa tam potila a napínala, čakajúc na správy o príchode lekára, začula, ako Declan uvádza Maxa a jeho psíka. Zvuk manželovho hlasu ju trošku upokojil, no iba s vypätím všetkých síl tlmila výkriky, aby neprerušila predstavenie. Povedala si však, že to dokáže. Dokáže to aj bez neho.

„Kde len trčí ten lekár?“ zalapala po dychu, držiac Poppy za ruku.

„Stále na vidieku,“ odvetila jej priateľka, na zvyčajne veselej tvári obavy. „Ako dobre, že som pomáhala mojej mame so všetkými detičkami. Teraz viem, čo robiť. No tak, Velda. Jednoducho mi povedz, keď budeš pripravená poriadne potlačiť, a to si píš, že ten malý drobec tu bude raz-dva!“

Velda pozbierala všetku energiu, čo v nej ostala, nadvihla sa a poriadne potlačila. Vtom pocítila, ako z nej dieťaťko vykĺzlo. Potom klesla späť na provizórne lôžko, v hlave jedno jediné. „Dýcha?“ spýtala sa, keď Poppy prestrihla pupočnú šnúru a dieťaťko rýchlo zabalila do uteráka.

A ono, ako keby chcelo odpovedať, sa silno rozplakalo. Mávalo vo vzduchu pästičkami, kopalo maličkými bacuľatými nôžkami na znak toho, že ho tak nespôsobne vyrušili. A neprestalo sa sťažovať ani vtedy, keď ho Poppy umyla, očistila a dala do poriadku.

Keď sa Velda načiahla za svojím dieťaťkom, pocítila, ako jej po lícach stekajú horúce slzy, a celkom zabudla na bolesť či strach, keď vzala do náruče toto mrviace a sťažujúce sa miniatúrne stvorenie a pozrela naň, v srdci toľko lásky, že by to nikdy nedokázala vyjadriť slovami.